

Systematik i Lundström-katalogiseringen

Teckenförklaring:

Sv. R. K = Svenska Röda Korset, Ö. R. K. = Österrikiska... osv.

Sm. = silvermedalj

Gm.= guldmedalj

Nummer: Uppifrån-och-ned-princip. L 001:1 är den första kvinnan, överst på första sidan i Lundström. I de fall då det hänvisas till "tillägg", har jag inte tagit med personen. T. ex. om det överst på sida 12 finns en "Adamson, Lotten, se tillägg", har jag bara skrivit om A. i tilläggs-delen (som finns i slutet av Lundström), och numrerat kvinnan under Lotten Adamson som L 012:2. Alltså förekommer luckor ex. L 111:3 direkt efter L 111:1, men det skall inte uppfattas som att något saknas, utan denna tant återfinns i tilläggs-delen.

Namn: Förnamn, gällande efternamn samt flicknamn, om den uppgiften finns.

Titel: Yrkestitel anges först - d.vs. om någon är "föreståndarinna, fil. dr." anges föreståndarinna som yrke och den akademiska examen under "**utbildning**". Adlig titel under **anmärkningar**. Enbart akademisk ex. eller adlig titel anges under **titel**. Vid flera yrkestitlar anges den som står först, övriga under **anmärkningar**.

Född i och Bodde i: S=Stockholm, SS=stor-Sthlm. (Med stor-Sthlm menas här: Bromma, Brännkyrka, Danderyd, Djursholm, Lidingö villastad, Råsunda, Saltsjöbaden, Stocksund samt Äppelvikén.) L för alla övriga delar av landet, U för utland (närmare spec. ang. *vilket* främmande land under **anmärkningar**).

Faders yrke: Yrke före akademiska och adliga titlar, om sådana förekommer samtidigt. Ev. akademiska och adliga titlar anges under **anmärkningar**. (T. ex. visar det sig att det finns många "Kyrkoherde fil. dr." och "Gudsägare friherre". Det syns ju också för det mesta på damernas titlar om fäder el. makar var adliga.) Enbart akademiska/adliga titlar under **yrke**. Vid flera yrken utan tidsangivelser anges det "högsta", mest betydelsefulla yrket. Med tidsang. ex. "egendomsägare, sedermera handlande" så anges den senare titeln. Vad gäller närmare specificering av yrken som t. ex. direktörer, så har jag benämnt de allra flesta enbart som "direktörer" och inte "xxx-direktör" el. "direktör för xxx-företagets avd. i x". Enbart i de fall som jag bedömt som anmärkningsvärda förekommer närmare spec. (ex. "Riksbanksdirektör"). Samma med disponenter, kamrerare, sekreterare etc.

Utbildning: I princip anges den "högsta" utbildningen; senaste examen före enstaka kurser. Ex: om det förekommer en yrkesexamen (säg till barnmorska) samt ett antal vidareutbildnings- och strökurser, anges "barnmorskeex." under **utbildning**, samt ev. någon kommentar under **anmärkningar**. (Ibland förekommer t ex. sjuksköterskeutbildning samtidigt som kurser i måleri och sång, radikala karriärbyten mm., vilket kan vara intressant att notera.)

Dock: i vissa fall ex. hemslöjdsföreståndarinnor, konstnärinnor som inte gått på konstkola mm., har jag frångått den principen. Om de har gått på flickskola och sedan tagit mer än någon enstaka vidareutbildningskurs, sammanfattar jag t. ex. "slöjdkurser" el. "målerikurser"

och sätter under **utbildning**. Många har alltså en flickskoleutbildning i botten, som faller bort här. I fallet flickskola+seminarium, anges seminariet och vilken typ, om det står i L.

”Hemundervisn.”, ”Privatundervisn.”, ”Enskild undervisn.” anges som det stått i L., och lär ju betyda ungefär samma sak. Ej att förväxlas med ”Privatlärare”, som jag har satt på de många konstnärinnor/skådespelerskor/operasångerskor mm. som har tagit enskilda lektioner inom resp. område för ett antal olika privatlärare, ofta utomlands.

”Lägre” skolutbildning sammanfattar jag som ”flickskola”, ”pension”, ”läroverk” el.

”elementarläroverk”, som det stått i L - namnet och orten på skolan anges ej (blir väldigt petigt). Undantag: Åhliniska, Wallinska och Brummerska skolorna är angivna, minus ort - samtliga är belägna i Stockholm. Ort anges inte heller på:

Tekniska skolan, Högre lärarinneseminariet, Privata högre lärarinneseminariet, A. S. (Anna Sandström)s högre lärarinneseminarium, Sophiahemmet, Musikkonservatoriet, Konstakademien, Högre konstindustriella skolan, Akademien för de fria konsterna, Ateneum för flickor, Althins målarskola och Kerstin Cardons målarskola. Samtliga ligger i Stockholm. (I L. finns dessutom ”Konservatoriet” i Stockholm, jag vet inte om det är samma som (Kungliga) Musikkonservatoriet. I dessa fall står det just ”Konservatoriet”). Övriga konst/målarskolor etc. anges bara som ”konst. eller målarskola” Utländska konservatorium och akademier etc. anges med ortnamn efter. Obs. att ospec. ”Högre lärarinneseminarium” inte är detsamma som ”Högre lärarinneseminariet”.

Då Wallinska eller Åhliniska skolan förekommer tillsammans med en högre examen, har jag angett de lägre skolorna under **anmärkningar**, när jag upptäckt det. (En del fall lär jag ha missat) Samma för lärararbete på dessa skolor.

Utland/typ: Studier, språkstudier, studieresor, resor, arbete, tävling, kongress, utställning och boende är de rubriker jag använt. ”Studier” kan ju betyda nästan vad som helst, men oftast är utlandsstudierna kortare kurser relaterade till yrkestiteln el. den tidigare angivna utbildningen. Språkstudier är just - språkstudier, och inga andra studier. ”Resor” = resor med ospec. ändamål. ”Arbete” oftast relaterat till yrket - skådespelerskor åker på turnéer el. gästspel t. ex. Annars närmare spec. under **anmärkningar**. ”Tävling” - de ganska få fall där personen är internationellt känd idrottsskvinna. ”Kongress” - personen är oftast svensk delegat i internationell kongress/konferens om kvinnorösträttsfrågan, eller om fred. ”Utställning” talar väl för sig själv - utställande konstnärinnor. Boende - född i, någon gång bött i eller boende i utland då L. skrevs. Ofta förekommer flera av dessa samtidigt. Då har jag valt det som förekommit mest - ”Studieresor” till ett flertal länder framför en enstaka ”utställning” osv.

Anställd: Jag anger ett ”J” i alla de fall personen varit anställd någon gång, hur kort tid det än varit. Om titel eller sfär inte säger något närmare om vad personen varit anställd som, står kommentar under **anmärkningar**.

Pionjär: Om personen har grundat, stiftat, tagit initiativ till el. varit-med-om-att grunda...etc. något. Äv. ”Första kvinnliga” av ngt.

Uppdrag: Politiska uppdrag, kommittéer och styrelseuppdrag i föreningar. Enbart medlemskap eller ledamot-av har jag inte räknat med.

Sfär: Jag har arbetat efter principen ”mest av”. Det finns alltså fall där en person har titeln ”lärarinna” t. ex., men står under annan sfär än pedagogik beroende på om hon sysslat mycket med annat, t. ex. ”filantropi”. Glidande gränser mellan t. ex. ”Kultur: litteratur” och ”publicist” - jag har försökt bedöma om de mest sysslat med journalistisk eller mer ”litterär”

verksamhet. Samma sak med avvägning mellan ”pedagogik” och någon underrubrik av ”konst”, om personen är lärarinna i och utöverska av ngt konstnärligt. Om sfärena går att säga mycket, men sammanfattningsvis är ju placeringarna mycket subjektiva. Det finns också många som är väldigt svåra att pressa in i något fack alls. Trädgårdsmästare och länsmejerskor, t ex...

Publicerad: Jag har rationaliserat bort de tidigare underrubrikerna A och B (Artiklar och Böcker) eftersom det publicerade i många fall är varken-eller. Skrifter, broschyrer, noveller etc. Bara J eller N, alltså. Vidare specificering av vad för sorts böcker/artiklar/andra publikationer, anges under **anmärkningar**. Tidningsutgivarskor, redaktörer och översättarinnor har jag satt N på, om de inte själva skrivit för tidning el. utgett ngt. Därav placeringar i sfären ”publicist” (redaktörer el. tidningsutgivarskor) och kultur: litteratur (de flesta av översättarinnorna) med ett ”N” under posten ”publicerad”. Se **anmärkningar** i de fallen.

Utmärkelse: Statliga utmärkelser ex. Illis quorum, Litteris et artibus mm., Röda Kors-medaljer och medaljer från Patriotiska sällskapet anges som utmärkelser. Det finns naturligtvis fler, men någonstans var jag tvungen att dra en gräns. Medaljer vid små hemslöjdsutställningar, x-föreningens utmärkelse för det-och-det etc är förhoppningsvis inte så viktigt.

Gift: J, N eller J2, där det senaste står för att personen varit gift två gånger. Änkor och skilda anges också som gifta, kommentar i **anmärkningar**.

Makes yrke: samma principer som för faders yrke. Om personen varit gift flera gånger, anges den senaste makens yrke. Förste makens namn och yrke i **anmärkningar**.

Anmärkningar: allt jag ansett vara viktigt, som inte fått plats under de vanliga rubrikerna. Släktskap mellan de i Lundström förekommande kvinnorna alltid sist under **anmärkningar** - där jag upptäckt det, vill säga. Släktskap anges inte i L.